

ՆԱՆՈՒՆ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱԿԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱԿԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Ը

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ՆԻՄՆԱՐԱՐ ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ԿՈՆՎԵՆՅԱՅԻ՝ «ԲՈԼՈՐ ՆԱՆԳԱՄԱՆՔՆԵՐՈՒՄ ՄԱՆԱՊԱՏԺԻ ՎԵՐԱՅՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ԹԻՎ 13 ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱԿԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՆԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱՐՅԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան

17 ապրիլի 2007թ.

Նայաստանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Վ. Նովիաննիսյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի (զեկուցող), Ֆ. Թոխյանի, Զ. Ղուկասյանի, Ն. Նազարյանի, Ռ. Պապայանի, Վ. Պողոսյանի,

համաձայն Նայաստանի Նանրապետության Սահմանադրության 100 հոդվածի 2 կետի, 101 հոդվածի 1 կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Նայաստանի Նանրապետության օրենքի 25, 38 եւ 72 հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «Մարդու իրավունքների եւ հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին կոնվենցիայի»՝ «Բոլոր հանգամանքներում մահապարժի վերացման մասին» թիվ 13 արձանագրության մեջ ամրագրված պարտավորությունների՝ Նայաստանի Նանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթ է հանդիսացել Նանրապետության Նախագահի դիմումը սահմանադրական դատարան:

Ուսումնասիրելով սույն գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Նանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ ՆՆ արդարադատության նախարար Դ. Նարությունյանի գրավոր բացատրությունները, հետազոտելով արձա-

նագրությունը եւ գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Նայասարանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **ՊԱՐԶԵՑ** .

1. Արձանագրությունն ստորագրման համար բացվել է 2002 թվականի մայիսի 3-ին Վիլնյուսում՝ 1950 թվականի նոյեմբերի 4-ին Նռնում ստորագրված՝ Մարդու իրավունքների եւ հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին կոնվենցիան ստորագրած Եվրոպայի խորհրդի անդամ պետությունների համար՝ Կոնվենցիայով երաշխավորված՝ կյանքի իրավունքի պաշտպանության ամրապնդման եւ բոլոր հանգամանքներում մահապարիժը վերացնելու ուղղությամբ վերջնական քայլերի ձեռնարկման նպատակով:

Արձանագրությունն ուժի մեջ է մտել 2003 թվականի հուլիսի 1-ին:

Նայասարանի Նանրապետությունն Արձանագրությունն ստորագրել է 2006 թվականի մայիսի 19-ին:

2. Ըստ ՆՏ արտաքին գործերի նախարարության տեղեկանքի՝ 2007 թվականի հունվարի 22-ի դրությամբ Արձանագրությունն ստորագրել են 44 եւ վավերացրել 37 պետություններ: Արձանագրությունը չեն ստորագրել Եւս անդամ երկու պետություններ (Ադրբեջանը եւ Ռուսաստանի Դաշնությունը): Նայասարանի Նանրապետությունից զար՝ քննության առարկա Արձանագրությունը չեն վավերացրել Եվրախորհրդի անդամ եւս 5 պետություններ (Իսպանիան, Իրաքի, Լատվիան, Լեհաստանը եւ Ֆրանսիան):

3. Արձանագրությունն ստորագրելիս՝ Եւս անդամ պետությունները հաշվի են առել այն հանգամանքը, որ Կոնվենցիայի՝ 1983թ. ապրիլի 28-ին Ստրասբուրգում ստորագրված 6-րդ արձանագրությունը, որը վերաբերում է մահապարիժի վերացմանը, չի բացառում մահապարիժը պատերազմի ժամանակ կամ պատերազմի անխուսափելի վտանգի պայմաններում կատարված արարքների դեպքերում:

Մարդու իրավունքների եւ հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին կոնվենցիային Նայասարանի Նանրապետությունը միացել է 2002 թվականի մարտի 20-ին, իսկ Կոնվենցիայի՝ 1983 թվականի ապրիլի 28-ին Ստրասբուրգում ստորագրված՝ մահապարիժի վերացման վերաբերյալ թիվ 6 արձանագրությունը Նայասարանի Նանրապետությունը վավերացրել է 2003թ. սեպտեմբերի 9-ին:

4. Արձանագրությունն ստորագրելիս կամ դրանով պարտավորված լինելու մասին համաձայնությունն արտահայտելիս 5 պետություններ համապատասխան

հայտարարություններ են արել (Մեծ Բրիտանիա, Դանիա, Նիդեռլանդներ, Վրաստան եւ Մոլդովա):

Նաթկանշական են Վրաստանի եւ Մոլդովայի հայտարարություններն առ այն, որ. «Վրաստանը հայտարարում է, որ մինչեւ Աբխազիայի եւ Յիսինվալիի շրջանի նկատմամբ Վրաստանի ամբողջական իրավագործության վերականգնումը, այն չի կարող պատասխանատվություն կրել այդ փարածքներում թիվ 13 Արձանագրության դրույթների խախտման համար», եւ որ. «Մոլդովան հայտարարում է, որ մինչեւ Մոլդովայի Նանրապետության փարածքային ամբողջականության լիակատար վերականգնումը, թիվ 13 Արձանագրության դրույթները կիրառվելու են միայն Մոլդովայի Նանրապետության իշխանությունների կողմից արդյունավետ վերահսկվող փարածքների նկատմամբ»:

5. «Բոլոր հանգամանքներում մահապարժի վերացման մասին» թիվ 13 արձանագրությամբ Նայաստանի Նանրապետությունն ստանձնում է, մասնավորապես, հետևյալ պարավորությունները.

- վերացնել մահապարժի եւ երաշխավորել, որպեսզի ոչ ոք չդադարապարվի կամ ենթարկվի նման պարժի,

- բացառել Արձանագրության դրույթների նկատմամբ Կոնվենցիայի 15-րդ հոդվածի կիրառումը («Արտակարգ իրավիճակներում պարավորություններից շեղում»),

- Արձանագրության դրույթների վերաբերյալ չանել Կոնվենցիայի 57-րդ հոդվածով նախատեսված որեւէ վերապահում,

- Արձանագրության 1—4-րդ հոդվածների դրույթներն ընդունել որպես Կոնվենցիայի լրացուցիչ հոդվածներ:

Սույն Արձանագրությունը հանդիսանում է փոխլրացնող գործոն՝ ՆՏ Սահմանադրության 15 հոդվածի ամբողջական իրացման համար:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ ղեկավարվելով Նայաստանի Նանրապետության Սահմանադրության 100 հոդվածի 2 կետով, 102 հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Նայաստանի Նանրապետության օրենքի 63, 64 եւ 72 հոդվածներով, Նայաստանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց .**

1. Մարդու իրավունքների եւ հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին կոնվենցիայի՝ «Բոլոր հանգամանքներում մահապարժի վերացման մասին»

թիվ 13 արձանագրության մեջ ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Նայաստրանի Նանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Նայաստրանի Նանրապետության Սահմանադրության 102 հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ

Վ. ՆՈՎԱԿՆՆԻՍՅԱՆ

17 ապրիլի 2007 թվականի
ՍԴՈ-694